

Doc. dr Dragan BATAVELJIĆ

**UPOREDNA ANALIZA
ZAKONODAVNE VLASTI
BIVŠIH JUGOSLOVENSKIH
ZEMALJA**

**Pravni fakultet u Kragujevcu
Januar 2002.**

Doc. dr Dragan BATAVELJIĆ

UPOREDNA ANALIZA ZAKONODAVNE VLASTI
BIVŠIH JUGOSLOVENSKIH ZEMALJA

Pravni fakultet Kragujevac
Januar 2002.

Doc. dr Dragan BATAVELJIĆ

UPOREDNA ANALIZA ZAKONODAVNE VLASTI
BIVŠIH JUGOSLOVENSKIH ZEMALJA

Recenzent:

Prof. dr Aleksandar Fira
redovni član SANU

Izdavač:

Pravni fakultet Univerziteta u Kragujevcu
(Institut za pravne i društvene nauke)

Za izdavača:

Prof. dr Radovan Vukadinović
dekan Pravnog fakulteta u Kragujevcu

Grafičko oblikovanje:

Blaža A. Mitrović

Štampa:

SZR "Grafičar", Kragujevac

Tiraž: 500

ISBN: 86 - 80765 - 38 - 4

UPOREDNO-PRAVNA STUDIJA INSTITUCIONALNE STRUKTURE BIVŠIH JUGOSLOVENSKIH ZEMALJA

I TOM ZAKONODAVNAVLAST

SADRŽAJ

<i>PRISTUP</i>	7
<i>REČ AUTORA</i>	9
<i>PREDGOVOR</i>	12
UVOD - KRATAK OSVRT NA SUŠTINU I MODELE PODELE VLASTI	17
I DEO - ISTORIJSKI RAZVOJ IDEJE O PODELI VLASTI ...	33
1. <i>NAJRANIJA RAZMIŠLJANJA O PODELI VLASTI.....</i>	<i>35</i>
2. <i>RAZVOJ MODERNOG UČENJA O PODELI VLASTI .....</i>	<i>37</i>
3. <i>PRIHVATANJE, KONSTITUCIONALIZACIJA I PRIMENA TEORIJE O PODELI VLASTI U SVETU.....</i>	<i>38</i>
4. <i>ZAČECI PARLAMENTARIZMA U FEUDALNOJ SRBIJI .....</i>	<i>42</i>

5.	<i>LEGISLATIVA U KRALJEVINI SRBIJI</i>	43
6.	<i>PODELA VLASTI U PRVOJ JUGOSLOVENSKOJ DRŽAV</i>	44
7.	<i>JEDINSTVO VLASTI U DRUGOJ JUGOSLOVENSKOJ DRŽAVI</i>	45
8.	<i>ORGANIZACIJA VLASTI U TREĆOJ JUGOSLOVENSKOJ DRŽAVI</i>	46
9.	<i>KRITIKA PRINCIPIA PODELE VLASTI</i>	47
9.1.	Tradisionalna kritika podele vlasti.....	48
9.2.	Novija gradjanska kritika principa podele vlasti	49
9.3.	Kritika podele vlasti u jugoslovenskoj teoriji.....	51
10.	<i>MESTO I ZNAČAJ PRINCIPIA PODELE VLASTI U USTAVNOJ ORGANIZACIJI MODERNIH DRŽAVA</i>	54

II DEO - OSNOVNI ELEMENTI LEGISLATIVE.....57

1.	<i>POJAM, NASTANAK I ORGANIZACIJA ZAKONODAVNE VLASTI</i>	59
1.1.	Opšti pojam legislative - istorijski i savremeno	59
1.2.	Nastanak savremene legislative u bivšim jugoslovenskim zemljama	61
1.3.	Pojam i poreklo parlamenta.....	67
2.	<i>BIRAČKO PRAVO I IZBORNİ SISTEM</i>	70
2.1.	Karakteristike biračkog prava	70
2.2.	Glavni principi u izbornom sistemu - većinski i proporcionalni sistem	72
2.3.	Političke partije u izbornom sistemu i njihov uticaj na zakonodavnu vlast.....	74

<i>3. USTAVNI POLOŽAJ ZAKONODAVNIH ORGANA .....</i>	75
3.1. Nadležnost parlamenta	75
3.2. Sastav i organizacija parlamenta	76
III DEO - NOSIOCI LEGISLATIVNE VLASTI U BIVŠIM JUGOSLOVENSKIM ZEMLJAMA	79
<i>1. USTAVNI POLOŽAJ.....</i>	<i>81</i>
1.1. SR Jugoslavija	81
1.2. Srbija.....	82
1.3. Crna Gora	83
1.4. Slovenija	84
1.5. Hrvatska	85
1.6. Republika Makedonija.....	86
1.7. Bosna i Hercegovina.....	87
1.8. Republika Srpska.....	89
1.9. Federacija BiH	90
1.10. Kantoni.....	90
1.11. Zajednička svojstva ustavnog položaja predstavničkih tela	92
<i>2. SASTAV.....</i>	<i>94</i>
2.1. SR Jugoslavija	94
2.2. Srbija.....	96
2.3. Crna Gora	96
2.4. Slovenija	96
2.5. Hrvatska	98
2.6. Republika Makedonija.....	99
2.7. Bosna i Hercegovina.....	99
2.8. Republika Srpska.....	101

2.9. Federacija BiH	102
2.10. Zajednička svojstva sastava predstavničkih tela.....	104
3. NADLEŽNOST.....	105
3.1. SR Jugoslavija	105
3.2. Srbija.....	112
3.3. Crna Gora	115
3.4. Slovenija	117
3.5. Hrvatska	119
3.6. Republika Makedonija.....	123
3.7. Bosna i Hercegovina.....	125
3.8. Republika Srpska.....	127
3.9. Federacija BiH	129
3.10. Kantoni.....	131
3.11. Zajednička svojstva nadležnosti predstavničkih tela	133
4. BIRAČKO PRAVO I IZBORNİ SISTEM	136
4.1. SR Jugoslavija	136
4.2. Srbija.....	146
4.3. Crna Gora	151
4.4. Slovenija	154
4.5. Hrvatska	158
4.6. Republika Makedonija.....	162
4.7. Bosna i Hercegovina.....	168
4.8. Republika Srpska.....	176
4.9. Federacija BiH	179
4.10. Zajednička svojstva izbornog sistema predstavničkih tela.....	182
5. ORGANIZACIJA	184
5.1. SR Jugoslavija	184

5.2. Srbija	188
5.3. Crna Gora	191
5.4. Slovenija	195
5.5. Hrvatska	196
5.6. Republika Makedonija.....	201
5.7. Federacija BiH	204
5.8. Republika Srpska.....	208
5.9. Kantoni.....	210
<i>6. NAČIN RADA .....</i>	<i>212</i>
6.1. SR Jugoslavija	212
6.2. Srbija.....	215
6.3. Crna Gora	216
6.4. Slovenija	217
6.5. Hrvatska	217
6.6. Republika Makedonija.....	218
6.7. Bosna i Hercegovina.....	220
6.8. Republika Srpska.....	222
6.9. Federacija BiH	223
6.10. Kantoni.....	225
<i>7. USTAVOTVORNI I ZAKONODAVNI POSTUPAK .....</i>	<i>227</i>
7.1. SR Jugoslavija	227
7.2. Srbija.....	235
7.3. Crna Gora	237
7.4. Slovenija	240
7.5. Hrvatska	244
7.6. Republika Makedonija.....	249
7.7. Bosna i Hercegovina.....	254

7.8. Republika Srpska.....	255
7.9. Federacija BiH	260
7.10. Zajednička svojstva zakonodavnog postupka predstavničkih tela.....	267
 <i>8. PRAVA I DUŽNOSTI POSLANIKA</i>	271
8.1. SR Jugoslavija	271
8.2. Srbija.....	272
8.3. Crna Gora	274
8.4. Slovenija	277
8.5. Hrvatska	280
8.6. Republika Makedonija.....	283
8.7. Bosna i Hercegovina.....	286
8.8. Republika Srpska.....	287
8.9. Federacija BiH	290
8.10. Kantoni.....	292
8.11. Zajednička svojstva prava i dužnosti poslanika	293
 <i>9. ODNOSI SA DRUGIM ORGANIMA VLASTI</i>	295
9.1. SR Jugoslavija	295
9.2. Srbija.....	318
9.3. Crna Gora	322
9.4. Slovenija	324
9.5. Hrvatska	330
9.6. Republika Makedonija.....	335
9.7. Zajednička svojstva odnosa zakonodavne vlasti sa drugim organima vlasti	345
 <i>ZAKLJUČAK</i>	347